

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Divi Avrelii Avgvstini Hippon. Episcopi Meditationes, Soliloquia et Manuale

Augustinus, Aurelius

Coloniae Agrippinae, 1649

De dignitate hominis, Cap. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54885)

D I V I
B E R N A R D I
M E D I T A T I O N E S
D E V O T I S S I M Æ,

Ad humanæ conditionis cogni-
tionem.

Alias, Liber de Anima.

C A P V T I.

De dignitate hominis.

Uti multa sciunt, & seipfos ne-
sciunt: alios inspiciunt, & seip-
fos deserunt. Deum quærunt per
ista exteriora, deserentes sua in-
teriora. quibus interior est Deus.

Idcirco ab exterioribus redeam ad interiora,
& ab interioribus ad superiora ascendam; ut
possim cognoscere unde venio, aut quo va-
do, quid sim, vel unde sim: & ita per cogni-
tionem mei valeam pervenire ad cogniti-
onem Dei. Quanto namque in cognitione
mei proficio, tanto ad cognitionem Dei ac-
cedo.

2. Secundum interiorem hominem tria
in mente mea invenio, per quæ Deum reco-
lo, conspicio & concupisco. Sunt autem hæc
tria; memoria, intelligentia, voluntas sive
amor. Per memoriam reminiscor, per intel-
ligentiam intueor, per voluntatem ample-
ctor.

ctor. Cum Dei reminiscor, in memoria mea eum invenio; & in ea, de eo, & in eo delector, secundum quod ipse mihi donare dignatur. Intelligentia intueor quid sit Deus in seipso, quid in Angelis, quid in Sanctis, quid in hominibus, quid in creaturis. In se ipso est incomprehensibilis, quia principium & finis, principium sine fine, finis sine fine. Ex me intelligo, quam incomprehensibilis sit Deus, quoniam meipsum intelligere non possum, quem ipse fecit. In Angelis est desiderabilis, quia in eum desiderant prospicere. In Sanctis est delectabilis, quia in eo assidue foelices lætantur. In creaturis est admirabilis, quia omnia potenter creat, sapienter gubernat, benigne dispensat.

3. In hominibus est amabilis, quia eorum Deus est, & ipsi sunt populus ejus. Ipse in eis habitat tanquam in templo suo, & ipsi sunt templum ejus. Non dedignatur singulos neque universos. Quisquis ejus meminit, eumque intelligit, ac diligit, cum illo est. Diligere eum debemus, quoniam ipse prior dilexit nos. Ad imaginem & similitudinem suam nos fecit, quod nulli alii creaturæ donare voluit. Ad imaginem Dei facti sumus, hoc est, ad intellectum & notitiam Filii, per quem intelligimus & cognoscimus Patrem, & accessum habemus ad eum. Tanta cognatio est inter nos & Dei filium quod ipse imago Dei est, & nos ad imaginem ejus facti sumus. Quam cognitionem etiam ipsa similitudo testatur: quoniam non solum ad imaginem, sed & ad similitudinem ejus fa-

ſi ſumus. Oportet itaque id, quod ad imaginem eſt, cum imagine convenire, & non in vacuum nomen imaginis participare.

4. Repraſentemus ergo in nobis imaginem ejus in appetitu pacis, in intuitu veritatis, & in amore charitatis. Teneamus eum in memoria, portemus in conſcientia, & ubique praſentem veneremur. Mens ſiquidem noſtra eo ipſo ejus imago eſt, quo ejus capax eſt, ejusque particeps eſſe poteſt. Non propterea ejus imago, quia ſui meminit mens, ſeque intelligit, ac diligit: ſed, quia poteſt meminiffe, intelligere ac diligere, à quo facta eſt: quod cum facit, ſapiens ipſa fit. Nihil enim tam ſimile eſt illi ſummae ſapientiae, quam mens rationalis, quae per memoriam, intelligentiam, & voluntatem, in illa Trinitate ineffabili conſiſtit. Conſiſtere autem in illa non poteſt, niſi ejus meminerit, eamque intelligat, ac diligit. Meminerit itaque Dei, ad cujus imaginem facta eſt; eumque intelligat, diligit atque colat, cum quo poteſt ſemper eſſe beata.

5. Beata anima, apud quam Deus requiem invenit, & in cujus tabernaculo requieſcit. Beata, quae dicere poteſt: Et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo, negare ſiquidem requiem caeli ei non poterit. Cur ergo nos deſerimus, & in his exterioribus Deum quaerimus, qui apud nos eſt, ſi nos velimus eſſe apud Deum? Revera nobiſcum eſt, & in nobis: ſed adhuc per fidem, donec videre mereamur per ſpeciem. Novimus, inquit Apoſtolus, habitare Chriſtum
per

per fidem in cordibus nostris; quia Christus in fide, fides in mente, mens in corde, cor in pectore. Per fidem ergo recole Deum creatorem; adoro redemptorem, exspecto salvatorem: credo videre in omnibus creaturis, habere in semetipso; & quod his omnibus ineffabiliter jucundius atque beatius est, cognoscere in seipso. Patrem namque & filium cum sancto Spiritu cognoscere, vita est aeterna, beatitudo perfecta, summa voluptas.

6. Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quanta claritas, quanta suavitas, & quanta jucunditas maneat nos in illa visione; quando Deum facie ad faciem videbimus, qui est lux illuminatorum, requies exercitorum, patria redeuntium, vita viventium, corona vincentium. Ita in mente mea, quandam imaginem illius summæ Trinitatis invenio, ad quam summam Trinitatem recolendam, inspicendam & diligendam, ut ejus recorder, ea delecter, & eam complectar & contempler, totum id quod vivo, debeo referre. Mens imago Dei est, in qua sunt tria; id est, memoria, intellectus, & voluntas. Memoria attribuiamus omne quod scimus; etiam si non inde cogitemus. Intelligentiæ tribuimus omne, quod verum cogitando invenimus, quod etiam memoriæ commendamus. Per memoriam Patri similes sumus; per intelligentiam, Filio; per voluntatem, Spiritui sancto. Nihil in nobis tam simile Spiritui sancto est, quam voluntas, vel

S. 5 amor,

amor, sive dilectio, quæ excellentior voluntas est. Dilectio namque donum Domini est, ita quod nullum hoc dono Dei est excellentius. Dilectio namque quæ ex Deo est, & Deus est, proprie Spiritus sanctus dicitur, per quem charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per quem tota Trinitas in nobis habitat.

C A P V T II.

De miseria hominis, horrore mortis, & distributione supremi iudicis.

I. **S**ecundum exteriorem hominem, de parentibus illis venio, qui me ante fecerunt damnatum, quam natum. Peccatores peccatorem in peccato suo genuerunt, & de peccato nutriverunt. Miseri miserum in hanc lucis miseriam induxerunt. Nihil ex eis habeo, nisi miseriam, & peccatum, & corruptibile hoc corpus, quod gesto. Ad illos vero festino, qui morte corporis hinc exierunt. Cum eorum sepulchra respicio, non inuenio in eis nisi cinerem & vermem, factorem & horrorem. Quod ego sum, ipsi fuerunt: & quod ipsi sunt, ego ero. Quid sum ego? Homo de humore liquido. Fui enim in momento conceptionis de humano semine conceptus: deinde spuma illi coagulata modicum crescendo caro facta est. Postea plorans & ejulans traditus sum hujus mundi exilio; & ecce jam morior plenus iniquitatibus, & abominationibus. Iam jam præsentabor ante districtum iudicem, de operibus meis rationem redditurus.

2. Væ